

Esnaf Odasının KDV ve damga vergisi karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	90792880-155[5362-2012/2290]-342
Tarih	08.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 90792880-155[5362-2012/2290]-342 08/04/2014

Konu : KDV ve damga vergisi karşısındaki durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Esnaf Odanızın KDV ve damga vergisi karşısındaki durumuna ilişkin Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden:

KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait

veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınai, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV ye tabi olduğu,

17 nci maddesinin 1 ve 2/a fıkralarında, genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların; ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri ile tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetlerinin; 2-b fıkrasında da Kanunun 17/1 inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılacak teslim ve hizmetlerin KDV den istisna olduğu,

19/1 inci maddesinde, diğer kanunlardaki vergi muafık ve istisna hükümlerinin bu vergi bakımından geçersiz olduğu; KDV ye ilişkin istisna ve muafiyetlerin ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değışiklik yapılmak suretiyle düzenleneceğı

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Esnaf Odanızın Kanunun 17/1 ve 2-a maddesi kapsamında yapacağı kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri KDV den istisnadır.

Öte yandan, bu faaliyetlerin yerine getirilmesine yönelik olarak satın alınan mal ve hizmetler için KDV Kanununda bir istisna hükmü bulunmamaktadır. Kanunun 19/1 inci maddesine göre, diğer kanunlardaki muafık ve istisna hükümleri katma değer vergisi bakımından geçersizdir. Ancak kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Esnaf Odanıza bedelsiz olarak yapılacak teslim ve hizmetler Kanunun 17/2-b maddesi uyarınca KDV den istisna tutulacaktır.

Damga Vergisi Kanunu Yönünden:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 65 inci maddesinde, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının, kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve bu amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere iktisap ettikleri ve edecekleri gayrimenkuller ile bu kuruluşların görevleri dolayısıyla elde ettikleri gelirlerin, katma değer vergisi ve emlak vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının iktisap ettikleri ve edecekleri gayrimenkuller ile bu kuruluşların görevleri dolayısıyla elde ettikleri gelirler yönünden istisna öngörölmüş olup, meslek kuruluşlarının taraf olduğu tüm kağıtlara ilişkin olarak herhangi bir muafiyet ya da istisna hükmü bulunmamaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, kuruluş amaçlarınızı gerçekleştirmek ve bu amaca uygun olarak kullanmak üzere iktisap edeceğiniz gayrimenkuller ve görevleriniz dolayısıyla elde edeceğiniz gelirlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtların 5362 sayılı Kanunun 65 inci maddesi uyarınca damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir. Ancak, söz konusu kağıtlar dışında odanız tarafından düzenlenen veya odanızın taraf olduğu 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlar damga vergisine tabi olup, bu kağıtlara ilişkin olarak damga vergisi ödeme mükellefiyetiniz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026